

YASED: “Türkiye Ekonominin Önceliklerine ve İstihdam Yaratmaya Odaklanmalı. Siyasi Gelişmelerin ekonominin gündemini gölgelemesinden endişeliyiz.”

YASED Uluslararası Yatırımcılar Derneđi Yönetim Kurulu Başkanı Piraye Antika: “Türkiye bir an önce iç siyasi tartışmalardan sıyrılıp; ilgi ve enerjisini ekonominin öncelikli sorunlarına odaklayarak daha istikrarlı, öngörülebilir ve rekabetçi bir ekonomik yapıya kavuşmak için acilen gerekli adımları atmalıdır. Bu sayede yatırımları çekebilir, istihdam artışı sağlayabilir ve ekonomide verimliliğimizi yükselterek daha rekabetçi olabiliriz.”

“Dünya ekonomisi bu kez Avrupa kaynaklı yeni bir kriz dalgasının tehdidi altındadır. Ülkemizde ekonomik toparlanma henüz yeni yeni hız kazanırken, en büyük ihracat pazarımız olan Avrupa’nın yaşadığı ciddi mali sorunların bir süre sonra dış ticaret kanalıyla bizi etkileme riski yüksektir. Bu kritik dönemde, ilgi ve enerjimizi ekonomik önceliklerimize yöneltmemiz hayati önem taşımaktadır”

“YASED olarak ekonomi yönetimi tarafından açıklanan ‘mali kural’ çerçevesini genel hatlarıyla olumlu buluyoruz ve ivedilikle yasalaşarak uygulamaya geçmesini bekliyoruz”

“Türkiye, genç nüfusu, girişimci insan kaynağı, düşük hane halkı borçluluk oranı, jeopolitik önemi ve görece olarak çeşitlendirilmiş ekonomisi ile, yeni dünya düzeninde lokomotif ülke olmaya aday. Ancak önümüzdeki birkaç yıl çok kritik. Her şeyden önce uzun vadeli yatırıma dönük küresel sermaye artık çok daha kıt ve seçici. İhraç pazarları için çok yoğun bir rekabet var. Bu zorlu ortamda, stratejik bir vizyon doğrultusunda daha istikrarlı, öngörülebilir ve uzun dönemli hedefler içeren bir ekonomik yapıya geçmek için acilen adımlar atılmalı.

Uluslararası Yatırımcılar Derneđi YASED Yönetim Kurulu Başkanı **Piraye Antika**, son dönemde kamuoyunu meşgul eden siyasi gelişmeleri değerlendirdi ve Türkiye’nin gündeminin ekonomik önceliklerden giderek uzaklaştığını belirtti. **Piraye Antika** yaptığı açıklamada, “Türkiye’yi önümüzdeki yıl seçim ortamı bekliyor. Bunun dışında özellikle son dönemde yaşanan siyasi tartışmalar ve Anayasa görüşmeleri ile bizi bekleyen referandum süreci de göz önüne alındığında, önümüzdeki bir yılda Türkiye’nin gündemini neredeyse tamamen siyasetin yönlendirmesi kaçınılmaz görünüyor. Ancak ekonomik açıdan atılması gereken pek çok acil adım var ve bu adımlarda geç kalınması Türkiye ekonomisinde büyük zararları da beraberinde getirecektir. Bugün atılmayan adımlar için yarın çok geç olabilir. Özellikle en büyük ihracat pazarımız olan Avrupa’nın yaşamakta olduğu krizin dış ticaret kanalı ile ekonomimizi ciddi şekilde etkileme riskini de göz önüne aldığımızda kaybedecek hiç zamanımız yoktur” dedi.

Geçtiğimiz günlerde yapılan mali kural açıklamasının son derece olumlu olduğunun altını çizen **Piraye Antika**, “Dünyada ekonomik zayıflıklara ve mali problemlere toleransın son derece azaldığı bir dönemde, hükümetin ve ekonomi bürokrasisinin bu girişimini tam zamanında ve yerinde atılmış bir adım olarak değerlendiriyoruz. ‘Mali kural’ın ivedilikle yasalaşması ve ardından uygulamanın süratle ve sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi için gözetim

organının da oluşturularak yaptırımların belirlenmesi gerekiyor. Mali kural uygulamasının basta vergi, kayıt dışı ve sosyal güvenlik olmak üzere yapısal reformların önemini daha da hayati hale getireceğini vurgulamak isteriz” dedi.

Türkiye’ye gelen doğrudan uluslararası yatırımların özellikle son üç yılda bir düşüş içinde olduğunun da altını çizen **Piraye Antika**, yatırımlarla ilgili çarpıcı rakamlar verdi: “2007 yılında gerçekleşen uluslararası doğrudan yatırım girişinin miktarı 22 milyar dolar iken, bu rakam, 2009 yılında ekonomik krizin de etkisiyle sadece 7.6 milyar dolarda kaldı. Bu gerileme bir önceki yıla göre %58’lik bir düşüşü ifade etmektedir. 2010’un ilk çeyreğinde gerçekleşen yatırım tutarı ise ancak 1 milyar 476 milyon dolardır. 2009’un ilk çeyreğiyle karşılaştırıldığında dahi, bu rakam yaklaşık %40’lık bir düşüşü ifade etmektedir (2009 ilk çeyrek yatırım tutarı 2 milyar 419 milyon dolardır). Özellikle krizin etkilerinin hala hissedildiği bu dönemde ekonomik açıdan gerekli hamlelerin yapılmaması halinde bu düşüş trendi devam edecek, cari açığın büyüme eğiliminde olduğu bir yılda bu açığın kapatılmasını zorlaştıracak ve bu da ülkemiz ekonomisi açısından telafi edilemez sıkıntıları beraberinde getirecektir.”

“Küresel ekonomik gerçekler göz ardı edilmemeli”

Piraye Antika açıklamasında ayrıca şunları söyledi: “Son günlerde başta Anayasa değişikliği olmak üzere siyasi gündem, ekonomik gündemin önüne geçti. Ülkemiz; küresel krizin etkilerini en aza indirme, büyüme ve kalkınma yolundaki adımlarını dikkatle atmaya devam etmek zorundadır. Bu nedenle artan siyasi tansiyona odaklanmak yerine, uluslararası finans piyasalarındaki gelişmeleri özenle dikkate alarak ülkemize uluslararası sermaye girişinin devamı için ekonomi odaklı hareket etmek zorundayız. Yani başımızdaki komşumuz ekonomik krizle boğuşurken, küresel finansal krizin etkilerini en aza indirerek yoluna devam etmeye çalışan ülkemiz, Avrupa’da yaşananları da dikkate alarak küresel ekonomik gerçekleri gözardı etmemeli. Bunun önemli bir yolu da sağlıklı ekonomi politikalarından taviz vermeden başta uluslararası sermaye girişini ve istihdamı artırmaya yönelik çabalara ağırlık vermektir.”

“Zorlu küresel rekabette yerimizi almamız”

Günümüzde dünyadaki tüm ülkelerin ekonomik problemlerini ve işsizlik sorunlarını aşmak için daha fazla ihracata ağırlık verdiğini kaydeden Piraye Antika, “Bu sebeple her ülke elinden geldiğince daha rekabetçi olmak için çalışıyor. Kimi ülkeler kur rejimlerini kullanırken, kimileri yapısal dönüşümlere, yatırıma ve verimlilik artışına ağırlık veriyor. Türkiye’de ise ekonomik toparlanmanın devam etmesi ve finansal piyasaların göreceli istikrar kazanması bizi şüphesiz oldukça sevindiriyor. Fakat ekonomik gelişmeler detaylı bir şekilde analiz edildiğinde, bu toparlanmanın üretimden çok tüketimden geldiği, ithalatın ihracattan çok daha hızlı arttığı göze çarpıyor” dedi.

YASED olarak bu durum karşısında Türkiye’nin yeniden rekabet gücünü ve dış pazarlardaki payını artırmak için ne yapması gerektiği, kendisini geleceğe yönelik olarak nasıl konumlandıracağı ve hangi mal ve hizmet grubunun ön plana çıkarılması gerektiği sorularına en kısa zamanda yanıt aranmasının zorunluluğuna inandıklarını vurgulayan Piraye Antika, “Türkiye’de halen düşük olan tasarruf oranı ve sermaye birikimi, büyümek için dış kaynağı mecbur hale getiriyor. Tasarrufları ve geliri artırmak için bir master plan eksikliği yine konjonktürel olarak yüksek enflasyonlu ve yüksek cari açıklı bir büyümeye, yani ‘maliyetli bir ekonomik büyümeye’ doğru bizi sürüklemektedir” dedi.

Bu nedenle YASED olarak tüm politika yapıcıları siyasi tartışmalardan uzaklaşıp yeniden ekonomiye, yatırıma ve istihdamı destekleyecek politikalara odaklanmaya davet ettiklerini belirten Piraye Antika, “Bu politikalarda kamunun değil özel sektörün ön plana çıkarılması büyük önem arz ediyor” dedi.

“YASED’in öncelikli konuları”

YASED’in öncelikli olarak ağırlık verdiği konular ve bu konularda çözüm bekleyen sorunları da sıralayan **Piraye Antika**, ana başlıklar altında şu görüşleri ifade etti:

İstihdam ve İşsizlik

“Ülkemizin en önemli sorunu büyüme ve istihdamdır. İşsizlik rakamları 2009 yılında 2008’e oranla %27’lik bir

artışla %11'den %14'e yükselmiştir. İstihdam üzerindeki prim ve vergi yüklerinin azaltılması ve yatırımcının ihtiyaç duyduğu kalifiye işgücünün yetiştirilmesi için yabancı dil ve mesleki eğitim ihtiyacının göz önünde bulundurulması, Türkiye'nin uluslararası yatırımlar, özellikle de yüksek teknolojili ve katma değerli yeni yatırımlara yönelik avantajlı durumunun geliştirilmesi için atılması gereken öncelikli adımlardır. Küresel rekabette, işgücünün niceliksel avantajından önce niteliksel avantajının geliştirilmesi, öncelikli hedeflerimiz arasında yer almalıdır.”

Vergi ve teşvikler

“Uluslararası doğrudan yatırımların çekilmesi açısından rekabetçi bir vergi ve teşvik sistemine geçilmesinin hayati önemde olduğu inancındayız. Vergi sisteminin basit, adil, şeffaf ve anlaşılır bir yapıda olması yönünde atılacak adımların, kayıt dışılığın önüne geçilmesinde, yerli-yabancı ayrımı olmaksızın tüm yatırımcıların destek vereceği bir çalışma olacaktır. Ülkemize istihdam, sermaye ve bilgi birikimi kazandıracak katma değeri yüksek yatırımların çekilmesi yönünde teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi ve vergi sisteminin basitleştirilmesi bunun çok önemli parçalarıdır.

Vergi sisteminin geliştirilmesi, vergi tabanını genişletme ve kayıt dışını azaltma vizyonu doğrultusunda Gelir Vergisi Reformunun gerçekleştirilmesi, bu bağlamda kentsel rantların vergilenmesi, verimsiz 'basit usul'ün kaldırılması, modern vergi idaresi ve hızlı ve homojen vergi denetimiyle gönüllü uyumun artırılması, böylece vergi oranlarının kademeli olarak düşürülmesi sistematik ve uygulanabilir bir stratejik plan çerçevesinde ele alınmalıdır.

Kayıt Dışı Ekonomi

“Türkiye'nin öncelikli problemlerinden biri olarak gördüğümüz ve yasalara saygılı şirketlerin adeta cezalandırılmasına neden olan kayıt dışı ekonominin önüne geçilmesi yönünde adımların acilen ve kararlılıkla atılmasının sağlıklı bir ekonomik işleyişe büyük katkıda bulunacağı görüşündeyiz. Kayıt dışı ekonomiyle mücadele ederek gelir dağılımı daha adil, geniş bir vergilendirme tabanına sahip, haksız rekabetin önüne geçmiş bir Türkiye hedefinin öncelikli olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle kayıt dışı ekonominin önüne geçilmesi yönündeki adımların acilen ve kararlılıkla atılmasını bekliyoruz.

Diğer yandan uluslararası yatırımların, özellikle de yüksek teknolojili ve Ar-Ge bazlı yatırımların ülkemize çekilmesi için kayıt dışılık düzeyinin aşağı çekilmesinin kaçınılmaz bir öncelik olduğunu vurgulamak isteriz. Kısa vadede Maliye Bakanlığı'nın yayınladığı Kayıt Dışı ile Mücadele Stratejisi Eylem Planı'nda yer alan önlemler ivedilikle yürürlüğe girmelidir.”

Daha fazla bilgi için

Korur Altan

KUTADGU
D A N I Ş M A N L I K

Korur.altan@kutadgu.com.tr

0216 348 44 45